ৰাভাসকল

ৰাভাসকল মূলতঃ এটা আদিম জাতি। এওঁলোক অসম, মেঘালয় আৰু পশ্চিমবঙ্গৰ বিভিন্ন স্থানত অধ্যুষিত হৈ আছে। সাম্প্ৰতিক সময়ত ৰাভা জাতিৰ স্থান, জনসংখ্যা, পৰিচয় ক্ৰমাগতভাৱে পোহৰলৈ আহিছে আৰু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে অধ্যয়নৰ ধাৰা অব্যাহত ৰাখিলে ৰাভা জাতিৰ ঐতিহাসিক পটভূমি অধিক স্পষ্ট আৰু সঠিক ৰূপত পোৱা যাব। ১৯০৩ চনত প্ৰকাশিত Linguistics Survey of India-ৰ মতে গাৰো পাহাৰ জিলাৰ 'ফুলবাৰী'ৰ পৰা দক্ষিণ কামৰূপৰ বাণীলৈকে, গাৰো পাহাৰ আৰু খাচীয়া পাহাৰ জিলাৰ উত্তৰ সীমান্তৱৰ্তী কিছু অঞ্চল সামৰি ৰাভা মানুহৰ বাসভূমি। ইয়াৰোপৰি বিভিন্ন দেশ— নেপাল, ভুটান, মেঘালয়, বাংলাদেশ আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন জিলা— কোকৰাঝাৰ, বঙাইগাঁও, চিৰাং, বাক্সা, ওদালগুৰি, কামৰূপ, শোণিতপুৰ, গোলাঘাট, নগাঁও, ধেমাজী, ডিব্ৰুগড়, শিৱসাগৰ আদি জিলাৰ বিভিন্ন ঠাইত এওঁলোক বসবাস কৰি আছে।

পৰিচয় ঃ নিজস্ব ঐতিহ্য, বিশ্বাস, আখ্যান-উপাখ্যানেৰে পৰিপুষ্ট ৰাভাসকল। ভাৰতীয় সংবিধানত ৰাভা এটা জনজাতি হিচাপে স্বীকৃত। মঙ্গোলীয় ফৈদৰ ৰাভাসকল সামাজিক ফালৰ পৰা কেইবাটাও শাখাত বিভক্ত যেনে - ৰংদানী, পাতি, দাহুৰী, মায়তৰী, কোচ, বিতলিয়া, হানা, মদাহী আদি।

ভাষা ঃ ৰাভা জাতিৰ নিজস্ব ভাষা (দোৱান) আছে। গাণিতিক সংখ্যাও পৰিপূৰ্ণভাৱে আছে। ৰাভা ভাষা নিশ্চিতভাৱে ব্যাকৰণসম্মত। গৱেষণা আৰু অনুশীলনৰ অভাৱত পূৰ্বতে ৰাভা ভাষা বিস্মৃতিৰ গৰ্ভত লীন হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছিল যদিও সম্প্ৰতি এই ভাষা বহুখিনি উদ্ধাৰ হৈছে আৰু পুনৰ উদ্ধাৰ আৰু সংৰক্ষণৰ নতুন পদক্ষেপ লোৱাত ৰাভা ভাষা ঠন ধৰি উঠিছে।

ৰাভা ভাষাৰ অভিধান ইতিমধ্যে দুখন প্ৰকাশ হৈছে আৰু নিখিল ৰাভা সাহিত্য সভাৰ তৰফৰ পৰা আৰু এখন অভিধান প্ৰকাশৰ পথত। ৰাভা, ইংৰাজী আৰু অসমীয়া ভাষাত 'ছামলাযছিনি ৰাওছামি' নামৰ পূৰ্ণাঙ্গ প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা প্ৰকাশ পাইছে। বৰ্তমান নিখিল ৰাভা সাহিত্য সভাৰ উদ্যোগত 'ফামানছিনি' (পৰিচয়)-ৰপৰা পৈৰমৈতকাপছিনি (স্নাতকোত্তৰ) শ্ৰেণীলৈ ৰাভা ভাষাৰ ডিপ্লমা কোৰ্চৰ পৰীক্ষাৰ বাবে নিজাববীয়া প্ৰচেষ্টাৰে পাঠ্যপুথি যুগুত কৰি উলিয়াইছে।

ৰাভা ভাষা উত্তৰণৰ প্ৰথম কালছোঁৱা ঃ ৰাভা ভাষা উত্তৰণৰ সোণালী যুগ 'চাম্পায়' আৰু 'প্ৰাক্ চাম্পায়' বুলি কোৱা হৈছে। 'চাম্পায়' আলোচনীৰ জৰিয়তে ৰাভা ভাষা জীৱন্ত হৈ উঠে। ইয়াৰ বহু বছৰৰ পিছত অৰ্থাৎ ২০০৫ চনত ৰাভা ভাষাৰ পযেকীয়া বাতৰি কাকত 'চিঙি খুৰাং' প্ৰকাশ পায় যদিও দীৰ্ঘায়ু নহ'ল।

সমাজ ঃ ৰাভা সমাজ পোনতে মাতৃপ্ৰধান আছিল যদিও ক্ৰমে পিতৃপ্ৰধান সমাজলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে। ল'ৰা-ছোৱালীয়ে মাকৰ বাৰায় (গোত্ৰ)-ত অন্তৰ্ভুক্ত হয়। বাপেকৰ বাৰায় 'পাম' হ'লে মাকৰ বাৰায় ৰংখ হ'লে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে 'ৰংখ' বাৰায়ত অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব। মাকৰ বাৰায়ৰ ফালৰ পৰা যিমান বাৰায়ৰ জন্ম হয়, সেইবোৰেই 'মাহাৰী' আৰু মাহাৰী সুত্ৰে নিকটস্থ মাহাৰীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰত পূৰ্ণ দাবী থাকে। কিন্তু একেই মাহাৰীৰ কোনো পুৰুষৰ সেই সম্পত্তিৰ দাবীত কোনো হেতু নাথাকে। এই ফালৰ পৰা ৰাভা সকল মাতৃপ্ৰধান।

সংস্কৃতি ঃ ৰাভাসকল নিজস্ব কলা-সংস্কৃতিত চহকী। ৰাভাসমাজ লোকগীত, লোকসাধু, লোক-বিশ্বাস আৰু লোক-সংস্কৃতিৰে ভৰপূৰ। ৰাভাৰ সমাজ-জীৱনত চলি অহা বিভিন্ন পূজা-পাতল, উৎসৱ-পাৰ্বণ আদিত গীত, মাত, সুৰ, তাল, লয়, বাদ্য, নৃত্য এই নৃত্য গীতত প্ৰকাশ পাইছে আনন্দৰ পৰা দুখলৈ, প্ৰেমৰ পৰা বিৰহলৈ বিবিধ গাঁথা।

ৰাভা কৃষ্টি-সংস্কৃতিত অতীতৰে পৰা চলি অহা প্ৰতীক হ'ল 'মানচালেংকা' বা 'মাছবোকা' চৰাই। এই মানচালেংকাৰ আৰ্হিত কাঠৰ প্ৰতিকৃতিৰে কৰুৱা আৰু বাতিকটিকা নামৰ চৰাইক লৈ এডাল মাৰৈত সংলগ্ন কৰি লোৱা হয় আৰু নাচৰ তালে তালে পুৰুষসকলে নচুৱায়। লগতে নাচনীসকলে ৰাভাৰ পৌৰাণিক বীৰ-বীৰঙ্গনাৰ ঢাল আৰু তৰোৱাল লৈ নৃত্য কৰে।

পৌৰাণিক আখ্যান আৰু পৰম্পৰাগত বিশ্বাস-মতে ৰাভাসকলৰ ভাষা, কৃষ্টি, খোৱা-খাদ্য আদি দানৰূপে পাইছিল জগতৰ সৃষ্টিকৰ্তা স্বয়ং ৰিছি্ৰ পৰা। এয়া ৰাভা সমাজৰ লোকবিশ্বাস।

ৰাভা বীৰ-বীৰঙ্গনা ঃ 'বাহাৰী-স্তান-ই-ঘায়েবী' বুৰঞ্জী-মতে সোতৰ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকত 'ছান্তোৰ' ৰাজ্যৰ ৰজা আছিল ৰাজাবীৰ পৰশুৰাম ৰাভা। তেনেদৰে ৰাভা বুৰঞ্জীত বীৰ ৰজা দদান, মাৰুক্ষেত্ৰী আদি যোদ্ধাসকলৰ নাম পোৱা যায়। এই বীৰ-বীৰাঙ্গনাসকলৰ অলেখ কাহিনী পঞ্জীভূত হৈ আছে। এইসকলৰ ৰাজত্বকালৰ অনেক স্মৃতি মাকৰী পাহাৰ, ৰংজুলি, কল্যাণপুৰত এতিয়াও আছে। ইয়াৰোপৰি ফেডাৰ ডোবাত দদানৰ শেষ স্মৃতি নীৰৱে আছে।

ৰাভাৰ উৎসৱ, পূজা-পাতল ঃ বুৰঞ্জী-মতে ৰাভাসকলৰ ৰজাবীৰ দদানৰ দ্বাৰাই 'বায়খো' পূজা কৰা হৈছিল আৰু ক্ৰমাগতভাৱে বায়খো পূজালৈ পৰিণত হ'ল। ৰাভাসকলৰ প্ৰধান দেৱতা ৰিছি বা মহাদেৱ। আখ্যান মতে বায়-খোৰ্চি নামৰ দুই বাই ভনী দেৱীৰ পৰাই বায়খো দেৱী আৰু খোকছি দেৱীক অতীতৰে পৰা ৰাভাসকলে পূজা কৰি আহিছে। ইয়াৰোপৰি লাঙা দেৱতাকে ধৰি বিভিন্ন দেৱ-দেৱীৰ পূজা কৰি আহিছে। ৰাভাসকল-জড় উপাসক। শিল, গছ-গছনিক পূজা কৰি গাহৰি, কুকুৰা, পাৰ আদি উছৰ্গা কৰে।

সমাজ ব্যৱস্থা ঃ প্ৰাচীন কালৰে পৰা ৰাভাসকলে সামাজিকভাৱে একতা ৰক্ষা কৰি আহিছে। বন্য জন্তু চিকাৰ, মৎস্য চিকাৰ আদি পুৰুষ-মহিলাই একেলগে কৰে। গাঁৱৰ পূজা-পাতল, বিবাহ, শ্ৰাদ্ধ আদিতো সমানে অংশগ্ৰহণ কৰে। প্ৰাচীন কালত হোৱা যুদ্ধ-বিগ্ৰহতো পুৰুষ-মহিলাৰ সক্ৰিয় সহযোগৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। খেতি-বাতিটো সমভাৱে কাম কৰে। যুদ্ধ-বিগ্ৰহ ভাল পোৱা বাবে ৰাভা জাতিক ক্ষত্ৰিয় বুলিও কোৱা হয়।

সামৰণি ঃ ৰাভাসকলৰ যিমান শাখা আছে তাৰে ভিতৰত ৰংদানী, মায়তৰী আৰু কোচ ৰাভাসকলেহে ৰাভা ভাষা জানে। পাতি, দাহৰী, বিটলীয়া, হানা আদিয়ে ৰাভা ভাষা নাজানে যদিও অতি সম্প্ৰতি তেওঁলোকে নিজৰ মাতৃভাষা ৰাভা ভাষাক আদৰি লৈছে।

ৰাভাসকলৰ কেইগৰাকীমান বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ বিষয়ে চমুকৈ উল্লেখ কৰা হ'ল—

কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা

বিশ্বৰে ছন্দে ছন্দে
মহানন্দে
আনন্দে
নাচা
নাচা তমোহৰ দেউ
নাচা ...

কবি, সাহিত্যিক, নাট্যকাৰ, সংগীতজ্ঞ, নৃত্যবিদ, অভিনেতা বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ জন্ম হৈছিল ঢাকা মহানগৰীৰ সেনা ছাউনীত ১৯০৯ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত। চৰ্দাৰ বাহাদুৰ গোপাল চন্দ্ৰ ৰাভা আৰু গেথী বালা ৰাভাৰ পুত্ৰ বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা 'কলাগুৰু' নামেৰে জনাজাত। বিষ্ণু ৰাভাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা আৰম্ভ হৈছিল ঢাকাৰ এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী মাধ্যমত। কিন্তু দেউতাকে পিছত বঙালী মাধ্যমত ভৰ্তি কৰায় যদিও পিছলৈ তেজপুৰলৈ আহি অসমীয়া মাধ্যমত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে।

১৯২৬ চনত তেজপুৰ হাইস্কুলৰ পৰা জিলাৰ ভিতৰতে প্ৰথম হৈ প্ৰৱেশিকা পাছ কৰি 'কুইন এমপ্ৰেছ' পদক লাভ কৰিছিল। হাইস্কুলীয়া শিক্ষা জীৱনৰ পৰাই বিষ্ণু ৰাভা আগশাৰীৰ খেলুৱৈ আছিল। ফুটবল, ক্ৰিকেট, হকী খেলাৰ উপৰিও সুন্দৰ গীত গায়, নাচে, অভিনয় কৰে, চিত্ৰ আঁকে। ইয়াৰ লগতে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰতিও তেওঁৰ প্ৰবল আসক্তি আছিল। ১৯২৬ চনত কলকাতাৰ চেণ্টপল কলেজত বিজ্ঞান শাখাত নাম ভৰ্তি কৰে আৰু সেই বছৰে এই কলেজৰ ক্ৰিকেট দলৰ কেপ্তেইন নিৰ্বাচিত হয়। চেণ্টপল কলেজৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত আই. এছ. চি. পাছ কৰাৰ পিছত ১৯৩০ চনত ৰিপন কলেজত বি. এছ. চি. শ্ৰেণীত নাম লগাই পদাৰ্থ বিজ্ঞানত অনাৰ্চ লৈ পঢ়ে। ৰিপন কলেজতো তেওঁ ফুটবলৰ কেপ্তেইন নিৰ্বাচিত হয়। সেই সময়তে

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ জোৱাৰে কলকাতা মহানগৰী অস্থিৰ কৰি তুলিছিল। দেশপ্ৰেমী বিষ্ণু ৰাভায়ো আন্দোলনত নিয়োজিত হোৱাব কাৰণে বৃটিছ প্ৰশাসনৰ চকুত পৰিল।

সেই সময়তে বিষ্ণু ৰাভাই মনে মনে বিপন কলেজ এৰি কোচবিহাৰৰ ভিক্টোৰিয়া কলেজত নাম ভৰ্তি কৰে।

ভিক্টোৰিয়া কলেজৰ এঁকৈশ বছৰ বয়সীয়া ছাত্ৰ বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰি বৃটিছ শাসনৰ বিৰুদ্ধে কবিতা লিখি আঁৰি দিলে—

"ৰাজ্যে আছে দুইটি পাঠা
একটি কালো একটি সাদা
ৰাজ্যেৰ যদি মঙ্গল চাওঁ
দুইটি পাঠাই বলি দাওঁ।"

এয়া আছিল বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাৰ জীৱনৰ বিপ্লৱৰ আৰম্ভণি। বৃটিছ চৰকাৰৰ ৰোষত পৰি ভিক্টোৰিয়া কলেজত পঢ়াৰ পথ ৰুদ্ধ হোৱাত পুনৰ মাইকেল কলেজত নাম ভৰ্তি কৰি অধ্যয়নত মনোযোগ দিলে। কিন্তু বাছনি পৰীক্ষাত সৰ্বোচ্চ নম্বৰ লাভ কৰিও পুলিচৰ হাৱা-শাস্তিৰ বলি হৈ মাইকেল কলেজ ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হয়। ১৯৩১ চনত তেওঁৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ অন্ত পৰিল।

কলকতালৈ গুচি গৈ তাতে হাতত কলম তুলি লৈ 'আৱাহন', 'বাঁহীৰ' পাতত লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰি অসমীয়া সাহিত্যপ্ৰেমীৰ মাজত ন-কৈ চিনাকি হ'ল—বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা।

সংগীত সাধনাত ব্যস্ত থাকোঁতেই ৰাছিয়াৰ বিখ্যাত অভিনেত্ৰী আনা পাভলভাৰ নৃত্য উপভোগ কৰি তেওঁৰ লগত পৰিচয় ঘটিল আৰু তেওঁৰ শিল্পী প্ৰাণে পালে অফুৰন্ত প্ৰেৰণা। অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতৰ বৰেণ্য শিল্পী জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ সঙ্গ পাই বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা অধিক উজ্জীৱিত হৈ পৰিল। গীত, নৃত্য আৰু অন্যান্য সাংস্কৃতিক কৰ্মত ব্যস্ত হৈ থাকোঁতে গায়িকা প্ৰিয়লতা দত্তৰে ১৯৩৭ চনত বিবাহ হয় যদিও মাত্ৰ ২৮ দিন সংসাৰ পতাৰ পিছতে পত্নীৰ মৃত্যু হয়। শোকবিহ্বল হৈ বিষ্ণু ৰাভাই গীত ৰচনা কৰে—

'পৰজনমৰ শুভ লগনত
যদিহে আমাৰ হয় দেখা
পুৰাবানে প্ৰিয়ে এই জনমৰ
মোৰ হিয়াৰ অপূৰ্ণ আশা।'

কাশী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে বিষ্ণু ৰাভাই ১৯৩৯ চনত নৃত্য পৰিবেশন কৰে। মহাদেৱৰ তাণ্ডৱ নৃত্য পৰিৱেশন কৰি ড° সৰ্বেপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণক আপ্লুত কৰাৰ লগতে ভূয়সী প্ৰশংসা পায়। বিপ্লৱী বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাক ১৯৬২ চনত দেশদ্ৰোহী সজাই কাৰাৰুদ্ধ কৰে। এই সময়তে দ্বিতীয়া পত্নী কনকলতা মেধিৰ মুন মুন (পৃথিৰাজ) আৰু থুন থুন (হেমৰাজ)-ৰ জন্মৰ পিছতে অকাল বিয়োগ ঘটে। তাৰ পিছত যাযাবৰী হৈ জীৱন

কটায় যদিও সেই সময়ত 'সোণপাহী', 'মিচিং কনেং', 'অসমীয়া কৃষ্টিৰ চমু আভাস' আৰু 'অতীত অসম' আদি অতি মূল্যৱান গ্ৰন্থ লিখি থৈ যায়।

ৰাভাদেৱে ১৯৬৭ চনত তেজপুৰ সমষ্টিৰ পৰা বিধায়ক নিৰ্বাচিত হয়। বিষ্ণু ৰাভা শেষত মোহিনী ৰাভাৰ স'তে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হয়। সমগ্ৰ জীৱন দলিত আৰু অবহেলিতৰ পক্ষে সংগ্ৰাম কৰা বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাদেৱৰ জীৱন আছিল সীমাহীন দুখ-যন্ত্ৰণাৰে ভৰা। তাৰ মাজেৰে তেওঁৰ দ্বাৰা সৃষ্ট গীত, নৃত্য, লেখাসমূহে তেওঁক জনমানসত অমৰ কৰি গ'ল। ১৯৬৯ চনৰ ২০ জুনৰ দিনা এইজনা বিপ্লৱী নেতা কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ জীৱন নাটৰ সামৰণি পৰে।

ৰাজেন ৰাভা

কৰ্তী শিক্ষক, প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক, আজীৱন গৱেষক ৰাজেন ৰাভাৰ জীৱন আৰু কৃতি বিশাল। 'অভিধানেই মোৰ গুৰু' বুলি কোৱা ৰাজেন ৰাভাই 'ৰাভা সাধু', 'ৰাভা জনজাতি' আদিৰ উপৰিও দুকুৰিৰো অধিক প্ৰবন্ধৰে অসমীয়া সাহিত্য চহকী কৰি থৈ গৈছে। ১৯২০ চনৰ ১৮ ছেপ্তেম্বৰত দুধনৈত জন্মগ্ৰহণ কৰা ৰাজেন ৰাভা এম ই স্কুলৰ পৰা ওলাই মাত্ৰ পাঁচ টকা পাৰিতোষিকেৰে এখন মাৰোৱাৰী দোকানত জীৱিকাৰ বৃত্তি গ্ৰহণ কৰি নিজ সংকল্পৰ দৃঢ়তাৰ বাবেই প্ৰাইভেটকৈ মেট্ৰিক (১৯৫৫), আই, এ. আৰু শেষত অসমীয়া বিভাগত এম এ পৰীক্ষাত (১৯৭১) উত্তীৰ্ণ হৈ ৰাভা আৰু সমাজ-সংস্কৃতি বিষয়ত অধ্যয়ন কৰিবলৈ লয়। আজীৱন সাহিত্য-সাধক, সমাজ আৰু মানৱপ্ৰেমী ৰাজেন ৰাভাৰ বৰ্ণাঢ্য জীৱনৰ প্ৰথমছোৱা কাল আছিল দুখ আৰু কষ্টকৰ। ১৯৪৯ চনত তেওঁ যোৰহাট নৰ্মাল স্কুলত মাহিলী কুৰিটকীয়া বৃত্তিৰে অধ্যয়ন কৰাৰ সুবিধা পায়। গোৱালপাৰা স্কুল ব'ৰ্ডে তেওঁক জয়ৰামকুছি মজলীয়া বিদ্যালয়ত প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি দিয়ে। সেই সময়তে 'উদয়ন' নামৰ তিনিমহীয়া আলোচনী এখন উলিয়ায়। অৱশ্যে ইয়াৰ আগতে তেওঁ কৃষিকাৰ্যতো মনোনিবেশ কৰাৰ লগতে মণিহাৰী বস্তুবো বেহা কৰিছিল। স্বাধীনতা আন্দোলনতো যোগদান কৰি 'কৰিম কিম্বা মৰিম' বাহিনীত ভৰ্তি হৈছিল। ১৯৩৮ চনত যোৰহাটৰ কোকিলামুখত এগৰাকী অধ্যক্ষৰ অধীনত 'অসম বংগীয় সাৰস্বত আশ্ৰম'ৰ ঋষি বিদ্যালয়ত এবছৰ কাল সংস্কৃত আৰু বাংলা ভাষা আয়ত্ত কৰে। ইয়াৰ পিছত কোক্‌ৰাঝাৰ গুৰু ট্ৰেইনিং কেন্দ্ৰৰ পৰা (১৯৪৮) ডিষ্টিংছনসহ প্ৰথম স্থান, যোৰহাট নৰ্মাল স্কুলৰ ত্ৰি-বাৰ্ষিক শেষ পৰীক্ষা (১৯৫২) ত পাঁচটা বিষয়ত লেটাৰসহ দ্বিতীয় স্থানত, তিতাবৰত বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণ কলেজৰ পৰা প্ৰশিক্ষণ লাভ, ৱাৰ্ধাৰ ৰাষ্ট্ৰভাষা প্ৰচাৰ সমিতিৰ (১৯৫৭) পৰা হিন্দী বিশাৰদ আৰু শেষত পি এইচ ডি (প্ৰভিজনেল), ১৯৭২ চনত ডঃ মহেশ্বৰ নেওগৰ তত্ত্বৱধানত The Rabhas : Their language and culture আৰু পি এইচ ডি (ফাইনেল), ১৯৭৭ চন (সংশোধিত The Rabhas : Their society and culture with special reference to non-sanskritized groups)। অৱশ্যে এই গৱেষণামূলক (থেছিছ) গ্ৰন্থখন বিভিন্ন

কাৰণত বিশ্ববিদ্যালয়ত জমা দিয়াৰ সুযোগ নাপালেও ৰাভাসকলৰ বিষয়ে লিখা সেইখন আপুৰুগীয়া পুথি হৈ থাকিব।

তেওঁ অসম সাহিত্য সভাৰ বঙাইগাঁও অধিবেশনৰ উপসভাপতি আৰু দুধনৈ অধিবেশনৰ আদৰণি সমিতিৰ সভাপতি আছিল। তেওঁক অসম চৰকাৰে সাহিত্যিক পেঞ্চন প্ৰদান কৰাৰ লগতে ১৯৪৬ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় কৃতী শিক্ষকৰো বঁটা প্ৰদান কৰে।

ৰাভা কৃষ্টিৰ ৰূপকাৰ প্ৰসন্ন পাম

ৰাভা কৃষ্টিৰ ৰূপকাৰ প্ৰসন্ন পামৰ জন্ম হৈছিল ১৯৩২ চনৰ ২০ তাৰিখে গোৱালপাৰা জিলাৰ বালিজান চক্ৰৰ অন্তৰ্গত লাতাপাৰা গাঁৱত। পিতৃ কমল কুমাৰ ৰাভা আৰু মাতৃ দাখেল বালা ৰাভা। পূৰ গাৰো পাহাৰ জিলাৰ মাণিকগঞ্জ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষা-জীৱন আৰম্ভ কৰা প্ৰসন্ন পাম আগিয়া এম. ভি. স্কুলৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হয়।

ৰাভা কৃষ্টিৰ ৰূপকাৰ প্ৰসন্ন পাম সৰুৰে পৰা ৰাভা কৃষ্টিৰ সাধনাত ব্ৰতী হৈ পৰিছিল। অনাতাঁৰ শিল্পী হিচাপে সুখ্যাতি লাভ কৰা পামে বহু গীত ৰচনা কৰি সুৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এইবোৰ গীতৰ কথা আৰু সুৰে সাম্প্ৰতিক সময়লৈকে অতি জনপ্ৰিয় হৈ আছে। 'দদান বীৰ' নাটকৰ জৰিয়তে জনপ্ৰিয় হোৱা প্ৰসন্ন পামৰ 'মাৰুক্ষেত্ৰী', (নাটক), 'সৃষ্টিবিধান', 'ময়ৰা শক্তি', 'লাঙামুক্তি', 'কামগিৰি শক্তি', 'পিদান সংসাৰ', 'মায়া হাছুং', 'লেখা তেৰা জমা তংচা' ইত্যাদি গ্ৰন্থ অপ্ৰকাশিত অৱস্থাত ৰৈ আছে।

সমগ্ৰ জীৱন ৰাভা কৃষ্টি অক্লান্তভাৱে সাধনা কৰা প্ৰসন্ন পাম ১৯৫২ চনত অমনী বালা ৰাভাৰ স'তে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হৈ চাৰিজন ল'ৰা আৰু তিনিজনী ছোৱালীৰ পিতৃ হয়। ২০-০২-১৯৭৮ ইং তাৰিখে এক নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰৰ সহযোগী হৈ ঘূৰি ফুৰোঁতে মটৰ দুৰ্ঘটনাত এইজনা মহান শিল্পীৰ জীৱন অকালতে নিয়তিয়ে কাঢ়ি নিলে।

সংগ্ৰামী নেত্ৰী ড° বীৰুবালা ৰাভা

ডাইনী হত্যাৰ দৰে অন্ধবিশ্বাসক সমাজৰ পৰা দূৰ কৰি এক সুস্থ সমাজ গঢ়াৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাৰে নিজকে উৎসৰ্গিত কৰা সংগ্ৰামী নেত্ৰী বীৰুবালা ৰাভা।

গোৱালপাৰা জিলাৰ ঠাকুৰবিলা নামৰ ভিতৰুৱা গাঁও এখনত ১৯৪৯ চনত জন্ম লাভ কৰা বীৰুবালা ৰাভাৰ পিতৃৰ নাম আছিল কালিয়াৰাম ৰাভা আৰু মাতৃৰ নাম সাগৰবালা ৰাভা। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ৩য় শ্ৰেণীলৈ পঢ়ি মাত্ৰ ১৫ বছৰ বয়সতে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা বীৰুবালা ৰাভাৰ কৰ্মজীৱনৰ আৰম্ভণি আছিল বোৱা-কটা কামৰ জৰিয়তে। ইয়াৰ লগে লগে সামাজিক কু-সংস্কাৰ ডাইনী হত্যাৰ বিৰুদ্ধে সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰে। অবিৰামভাৱে এই কামত লাগি থকা বীৰুবালা ৰাভাই তেওঁৰ কামৰ

স্বীকৃতি হিচাপে লাভ কৰা বঁটা আৰু স্বীকৃতিসমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল ঃ

২০০৫ চনত ঃ শান্তিৰ নবেল বঁটালৈ মনোনয়ন।

২০০৫ চনত ঃ Real Hero স্বীকৃতি, IBN 18 Network and Reliance Group.

২০১১ চনত ঃ সমাজপ্ৰাণ সৰ্বেশ্বৰ দত্ত মেমোৰিয়ল বঁটা পুৰস্কাৰ প্ৰদানেৰে 'সমাজপ্ৰাণ' পুৰস্কাৰ।

২০১১ চনত ঃ উৰ্মিলা দাস মেমোৰিয়েল বঁটা।

২০১২ চনত ঃ ডিব্ৰুগড় মহিলা ক্লাবৰ 'জয়মতী' বঁটা প্ৰদান।

২০১৩ চনত ঃ ইংখং ৰেলফেয়াৰ ছ'ছাইতি কোকৰাঝাৰ জিলাৰ দ্বাৰা 'মেন অৱ দা ইয়াৰ' বঁটা।

২০১৪ চনত ঃ শিৱসাগৰ সোণাৰী টাই আহোম যুব পৰিষদৰ দ্বাৰা 'বীৰাংগনা মূলাগাভৰু' বঁটা।

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা বীৰুবালা ৰাভাক সন্মানীয় ডক্টৰেট ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰা হয় ২০১৫ চনত।

বৰ্তমান 'Mission Birubala'- ৰ জৰিয়তে ডাইনী হত্যাৰ দৰে অন্ধবিশ্বাসৰ বিৰুদ্ধে অহৰহভাৱে কাম কৰি আছে।

প্ৰশ্নাৱলী

১। ৰাভাসকলৰ আদি বাসভূমি ক'ত আছিল?

২। সামাজিক ফালৰ পৰা ৰাভাসকল কি কি শাখাত বিভক্ত?

৩। ৰাভা সংস্কৃতিৰ প্ৰতীক কি?

৪। ৰাভাসকলৰ প্ৰধান দেৱতা কি?

৫। ৰাভাসকলৰ প্ৰধান পূজাটোৰ নাম কি?

৬। চমুটোকা লিখা ঃ

(ক) বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা (খ) ৰাজেন ৰাভা

(গ) প্ৰসন্ন পাম (ঘ) বীৰুবালা ৰাভা

● ● ●